

ROMÂNIA
JUDECĂTORIA SIBIU
SECȚIA CIVILĂ
ÎNCHEIEREA CIVILĂ NR. 4411
Camera de consiliu din 16.10.2020
Instanța constituită din:
Președinte AFZ - judecător
Grefier SM

Pe rol se află judecarea cererii de validare primar, formulată de petentul BEC nr.1,
Cererea se soluționează în camera de consiliu, fără citarea părților.

Se face referatul cauzei, de către grefierul de ședință, care învederează instanței următoarele:

- pricina se află la primul termen de judecată.
- la data de 13.10.2020 s-a formulat o cerere de intervenție principală din partea ACF (f.45) completată ulterior la data de 14.10.2020 (f.67).

Procedându-se, raportat la actele dosarului și văzând dispozițiile art. 114 din Codul administrativ, la verificarea competenței instanței, se retine că Judecătoria este competentă general, material și teritorial să judece prezenta cauză.

Se prezintă pentru intervenientă, av. CL, care solicită proba cu înscrisurile depuse la dosar și arată că alte cereri sau probe nu mai are.

Instanța în baza art. 255 alin. 1 raportat la art. 258 alin. 1 Cod procedură civilă, încuviințează proba cu înscrisurile existente la dosar, apreciindu-le utile, pertinente și concludente soluționării cauzei.

În baza art. 392 Cod procedură civilă, instanța constată că nu mai sunt alte cereri de formulat sau incidente de raportat, ocazie cu care închide faza probatorie și deschide faza dezbaterii fondului cauzei.

Reprezentantul intervenientei, av. CL solicită admiterea cererii de intervenție și ca atare cererea de validare a mandatului de primar.

Din analiza textelor invocate în cuprinsul cererii și raportat la materialul probator existent la dosarul cauzei rezultă că instanța investită cu validarea mandatului de primar ales al Municipiului, este în măsură să constate că nu s-a produs nicio „încălcare a condițiilor eligibilităților, așa cum au fost ele reglementate în cuprinsul Legii 115/2015.

În temeiul art. 52 Biroul electoral de circumscripție a examinat respectarea condițiilor legale pentru ca ACF să poată candida și pentru ca respectiva candidatura să poată fi înregistrată.

În condiții care exced cadrului reglementărilor de procedurilor civilă la dosarul cauzei a fost depus un înscris emanat de la Agenția Națională de Integritate în cuprinsul căruia se precizează că intervenienta nu ar putea fi validată ca Primar al Municipiului, pentru că s-ar afla sub efectul dispozițiilor art. 25 din Legea 176/2010.

Reglementările din Legea 115/2015 și nici din OUG 57/2019 nu permit imixtiunea ANI în procedura de derulare a alegerilor locale.

Existența la dosarul cauzei a acestei adrese (care are natura probatorie a unui înscris) excede dispozițiilor art. 255 alin. 4 NCPC privind dreptul instanței de a solicita informații, căci înscrisul a fost depus la dosar pe cale administrativă.

În opinia sa, demersul ANI nu reprezintă altceva decât o imixtiune a unei puteri executive în activitatea instanțelor de judecată date fiind prevederile art. 13 alin. 1 din Legea 144/2007 care definește ANI ca autoritate administrativă.

Existența unui Raport de evaluare care privea o stare de incompatibilitate aferentă mandatului de viceprimar în perioada 2012-2014 nu reprezintă o hotărâre judecătorească prin care să-i fie interzis dreptul de a exercita demnitatea de primar astfel încât să fi fost încălcate

dispozițiile art. 6 alin. 2 teza a II-a din Legea 115/2015. Instanța investită cu cererea de validare poate conform art. 149 alin. 2 din OUG 57/2019 să verifice condițiile de eligibilitate.

În adresa trimisă de ANI la dosarul cauzei ignoră incidența Legii 59/2019 care modifică (prin adăugarea alin. 1[^]1 textul art. 91 din Legea 161/2003) în soluționarea cauzei ori, așa cum va dezvolta mai jos, acest text are o relevanță fundamentală în soluționarea cererii.

Precizez că în permanență ANI s-a opus în faza de adoptare a legii la introducerea acestuia text sens în care fac trimitere la Comunicatul ANI din 06.03.2019 privind aplicarea dispozițiilor Legii 54/2019 (cele privind termenul de prescripție de 3 ani) în care chiar Agenția admite că textul ar fi de imediată aplicare:

„Modificarea legislativa se aplică după promulgare și publicarea sa în Monitorul Oficial al României atât situațiilor aflate în curs de evaluare la inspecția de integritate din cadrul ANI, dar și dosarelor aflate pe rolul instanțelor de judecată.

Problema posibil de analizat din perspectiva punctului de vedere al ANI o reprezintă incidența dispozițiilor art. 25 din Legea 176/2010 în privința validării alegerii mele ca Primar al municipiului.

Această chestiune a fost supusă unei dezlegări juridice cu ocazia soluționării litigiului înregistrat sub nr. 2075/85/2019 prin pronunțarea Sentinței civile nr. 570/CA/2019 a Tribunalului.

Astfel, prin sentința sus amintită Tribunalul a anulat un ordin al Prefectului Județului prin care se constata: încetarea de drept înainte de expirarea duratei normale a mandatului de primar al Municipiului Sibiu, a ACF, ca urmare a Raportului A.N.I. din 2015.

Făcându-se aplicarea prevederilor art. 91 alin.1[^]1 din Legea 161/2003 așa cum a fost introdus prin Legea 59/2019 punctul 2 al articolului unic conform căruia:

„starea de incompatibilitate durează până la data încetării de drept a mandatului în care alesul local a exercitat o funcție sau o calitate incompatibilă cu aceasta sau până la data la care a încetat funcția sau calitatea care a determinat starea de incompatibilitate”

Tribunalul a anulat ordinul prefectului privind încetarea mandatului stabilind în considerentele sentinței sus menționate că:

„Prin urmare instanța consideră că dispozițiile art 9 alin. 1 ind. 1 din Legea 161/2003 în care legiuitorul stabilește clar durata stării de incompatibilitate trebuiau avute în vedere la emiterea Ordinului 262/2019 și fața de faptul că raportul ANI a constatat că starea de incompatibilitate a avut loc în perioada 27.09.2012-03.07.2014, Prefectul trebuia să constate raportat la aceasta prevedere legală, că la momentul emiterii ordinului, starea de incompatibilitate nu mai exista și nu mai poate afecta mandatul de primar 2016-2020.

Prin urmare Prefectul trebuia să constate la emiterea ordinului, existența stării de incompatibilitate care să ducă la încetarea mandatului înainte de termen. Este evident că prin aplicarea alin. 1 ind. 1 al Art. 91 din Legea 161/2003 contestatoarea FAC nu se afla în stare de incompatibilitate la data emiterii ordinului, aceasta încetând potrivit textului amintit „la data încetării de drept a mandatului în care alesul local a exercitat o funcție sau o calitate incompatibilă cu aceasta” în concret la data încetării de drept a mandatului de viceprimar care s-a produs în anul 2016”.

Aceste considerente ale hotărârii intră sub efectele puterii lucrului judecat. Ar fi total lipsit de logică juridică ca o instanță să constate că Raportul de Evaluare ANI prin care s-a constatat o stare de incompatibilitate să nu aibă efecte juridice în privința continuării mandatului de primar în funcție și să nu producă aceleași efecte în privința validării mele în funcția de primar al Municipiului, în baza votului cetățenilor Municipiului.

Dreptul de a candida la alegeri și dacă este cazul, de a fi ales, garantat de articolul 3 din Protocolul nr.1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și inherent noțiunii de regim cu adevărat democratic, nu ar fi decât iluzoriu dacă partea interesată ar putea în orice moment să fie lipsită de el în mod arbitrar. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) s-a calificat ca fiind "arbitrară" interpretarea extensivă a unei prevederi legale lipsita de claritate în materie electorală.

Astfel, un act administrativ cum este Raportul de evaluare rămas definitiv nu poate fi asimilat hotărârilor judecătorești definitive despre care fac vorbire prevederile art. 6 alin. 2 lit. b) din Legea nr. 115/2015.

De asemenea, prevederile art. 8 alin. 1, art. 20 alin. 1, art. 21 alin. 1, art. 22 alin. 2 și art. 26 din Legea nr. 176/2010 prevăd obligativitatea pentru Agenția Națională de Integritate că după rămânerea definitivă a Raportului de evaluare să sesizeze organele disciplinare în vederea luării măsurilor prevăzute de lege.

Potrivit prevederilor art. 25 alin. 2 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, persoana eliberată sau destituită din funcție sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului.

În exercitarea dispozițiilor legale mai sus amintite a fost emis Ordinul Prefectului Județului, prin care s-a dispus încetarea de drept a mandatului de primar. Or, din moment ce instanța de judecată a dispus anularea actului administrativ de încetare a mandatului, în cauză nu se mai poate retine îndeplinirea condiției impuse pentru calcularea interdicției privind ocuparea funcțiilor publice.

Totodată, având în vedere dispozițiile art. 430 alin. 2 NCPC „Autoritatea de lucru judecat privește dispozitivul, precum și considerentele pe care acesta se sprijină, inclusiv cele prin care s-a rezolvat o chestiune litigioasă.”, în cauză este incidentă puterea lucrului judecat, în ceea ce privește considerentele sentinței civile nr. 570/CA/2019 pronunțată de către Tribunal, în soluționarea dosarului nr. 2075/85/2019. În concluzie, prin hotărârea pronunțată, instanța a stabilit cu putere de lucru judecat că, starea de incompatibilitate ce a făcut obiectul Raportului ANI din 2015, nu mai există.

Mai mult decât atât, considerentele sentinței civile 570/CA/2019 pronunțată de către Tribunal, în soluționarea dosarului nr. 2075/85/2019 sunt generatoare de obligații și față de instanța implicată în procesul electoral privind validarea noului mandat.

În ceea ce privește invocarea de către ANI a situației de incompatibilitate în care s-ar afla intervenienta, se impune a se reține că o asemenea situație nu constituie un impediment pentru a putea fi validată ca primar al Municipiului.

Revenind la aplicarea imediată a Legii 59/2019 prin care a fost introdus alin. 1¹ în cuprinsul art. 91 din Legea 161/2003 subliniază că textul vizează capacitatea unei persoane de a-și exercita dreptul constituțional de a fi ales, aspect dezvoltat pe larg în scris în prezenta completare a cererii de intervenție principală.

INSTANȚA

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr. 9486/306/2020, BEC nr. 1 a solicitat validarea mandatului de Primar al Municipiului, obținut de ACF în urma alegerilor locale organizate la data de 27.09.2020.

Cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 114 din OUG nr. 57/2019.

Prin adresa nr. 14962/01.10.2020, Agenția Națională de Integritate a transmis Judecătorei, lista persoanelor aflate în perioada de interdicție de 3 ani de a mai ocupa una din funcțiile prevăzute la art. 1 din Legea nr. 176/2010, ca urmare a rămânerii definitive a rapoartelor de evaluare prin care au fost reținute aspecte privind încălcarea regimului juridic al incompatibilităților sau al conflictelor de interese, listă în cuprinsul căreia se regăsește și Primarul ales al Municipiului, dna. ACF.

Aceasta din urmă a formulat **cerere de intervenție**, prin care a solicitat validarea mandatului său de primar.

În fapt, a susținut că au fost îndeplinite condițiile legale de eligibilitate prevăzute de Legea nr. 115/2015, biroul electoral de circumscripție examinând respectarea cerințelor legale pentru a putea candida și pentru ca respectiva candidatură să poată fi înregistrată.

În condiții care exced cadrului reglementărilor de procedură civilă, la dosarul cauzei a fost depus un înscris emanat de la Agenția Națională de Integritate, în cuprinsul căruia se precizează că nu poate fi validată ca Primar al Municipiului, însă reglementările din Legea nr. 115/2015 și din OUG nr. 57/2019 nu permit imixtiunea ANI în procedura de derulare a alegerilor locale.

Existența unui raport de evaluare care privea o stare de incompatibilitate aferentă mandatului său de viceprimar în perioada 2012-2014, nu reprezintă o hotărâre judecătorească prin care să îi fie interzis dreptul de a exercita demnitatea de primar iar instanța investită cu cererea de validare poate să verifice condițiile de eligibilitate.

A învederat intervenienta că, în adresa emisă, ANI ignoră incidența Legii nr. 59/2019, care modifică textul art. 91 din Legea nr. 161/2003, prin adăugarea alin. 1 ind. 1, aspect care are o relevanță fundamentală în soluționarea cererii și că problema incidenței dispozițiilor art. 25 din Legea nr. 176/2010 a fost supusă unei dezlegări juridice cu ocazia soluționării litigiului înregistrat sub nr. 2075/85/2019, prin pronunțarea Sentinței civile nr. 570/CA/2019 a Tribunalului.

În considerentele acestei decizii, prin care Tribunalul a anulat ordinul prefectului privind încetarea mandatului, s-a reținut că starea de incompatibilitate nu mai exista și nu mai putea afecta mandatul de primar 2016-2020 și că, la emiterea ordinului, contestatoarea nu se afla în stare de incompatibilitate.

Aceste considerente ale hotărârii intră sub efectele puterii de lucru judecat și ar fi lipsit de logică juridică aspectul ca o instanță să constate că raportul de evaluare ANI, prin care s-a constatat starea de incompatibilitate, să nu aibă efecte juridice în privința continuării mandatului de primar în funcție și să nu producă aceleași efecte în privința validării sale în funcția de primar al Municipiului, în baza votului cetățenilor.

Dreptul de a candida la alegeri și de a fi ales, nu ar fi decât iluzoriu dacă partea interesată ar putea în orice moment să fie lipsită de el în mod arbitrar iar un act administrativ, cum este raportul de evaluare rămas definitiv, nu poate fi asimilat hotărârilor judecătorești definitive despre care fac vorbire prevederile art. 6 alin. 2 lit. b) din Legea nr. 115/2015.

În opinia intervenientei, din moment ce instanța de judecată a dispus anularea actului administrativ de încetare a mandatului, în cauză nu se mai poate reține îndeplinirea condiției impuse pentru calcularea interdicției privind ocuparea funcțiilor publice iar situația de incompatibilitate invocată de ANI nu constituie un impediment pentru a putea fi validată ca primar al Municipiului.

Toate argumentele converg spre soluția aplicării imediate a Legii nr. 59/2019, impunându-se constatarea incidenței dispozițiilor art. 91 alin. 1 ind. 1, în formularea introdusă prin Legea nr. 59/2019.

A concluzionat intervenienta că prezumtiva stare de incompatibilitate viza mandatul său de viceprimar din perioada 2012-2016, astfel încât, la data soluționării definitive a cauzei, constatarea stării de incompatibilitate este lipsită de eficiență juridică.

În final, intervenienta a învederat că dreptul de a exercita o funcție eligibilă face parte din componentele capacității unei persoane și că, în privința situațiilor vizând reglementarea capacității persoanei, legea nouă, adică Legea nr. 59/2019, retroactivează.

Efectul constatării unei stări de incompatibilitate este și cel prevăzut de art. 25 din Legea nr. 176/2010, privind decăderea de a ocupa funcțiile prevăzute de art. 1 al respectivului act normativ.

Legea nr. 176/2010 folosește noțiunea de "interdicție" iar Curtea Constituțională, în Decizia nr. 418/2014, la pct. 23, califică această interdicție ca o decădere din dreptul persoanei de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică pe o perioadă de 3 ani.

Art. 34 din Codul civil definește capacitatea de folosință ca fiind aptitudinea persoanei de a avea drepturi și obligații civile iar sintagma folosită de Curtea Constituțională în decizia

mai sus citată, privind sancțiunea ”decăderii din dreptul ...”, dovedește că ne aflăm în situația afectării capacității civile a unei persoane.

Cererea de intervenție a fost admisă în principiu la termenul de judecată acordat în cauză.

În cauză a fost administrată proba cu înscrisuri.

Analizând cererea dedusă judecătii, instanța constată următoarele:

La data de 27 septembrie 2020 au fost organizate alegeri pentru funcția de Primar al Municipiului, competiție la care a participat un număr de opt competitori electorali.

Potrivit procesului-verbal privind centralizarea voturilor, constatarea rezultatului alegerilor și atribuirea mandatului de Primar, întocmit de BEC – nr. 1, la urne s-a prezentat un număr de 48.257 de alegători, din totalul de 141.713 prevăzuți în listele electorale din acea circumscripție.

Din totalul de 47.448 de voturi valabil exprimate, 20.425 de voturi au fost atribuite intervenientei ACF, în timp ce următorul competitor electoral clasat a primit un număr de 14.773 de voturi.

Drept urmare, intervenienta a fost declarată aleasă în funcția de Primar al Municipiului, fiindu-i atribuit acest mandat.

Potrivit art. 149 din Codul administrativ, ”(1) Mandatul primarului declarat ales este validat în termen de 20 de zile de la data desfășurării alegerilor de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, în procedură necontencioasă. Validarea se realizează la judecătorie, după depunerea raportului detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale, potrivit legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii.

(2) Invalidarea alegerii primarului se poate pronunța în cazul în care se constată, potrivit legii privind alegerea autorităților administrației publice locale, încălcarea condițiilor de eligibilitate sau dacă alegerea acestuia s-a făcut prin fraudă electorală.”

Din interpretarea acestor dispoziții rezultă că, în procedura validării mandatului primarului declarat ales, instanța de judecată trebuie să analizeze atât condiții de formă, cum este depunerea raportului detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale la Autoritatea Electorală Permanentă, cât și condiții de fond, precum îndeplinirea condițiilor de eligibilitate de către competitorul electoral declarat ales și respectiv, alegerea acestuia prin votul liber exprimat al alegătorilor.

În speță, condiția de formă se dovedește a fi îndeplinită, întrucât la dosarul cauzei a fost depusă dovada înregistrării la Autoritatea Electorală Permanentă, la data de 06.10.2020, a raportului detaliat privind veniturile și cheltuielile electorale ale formațiunii din partea căreia intervenienta a participat la alegerile locale din data de 27.09.2020, respectiv Forumul Democrat al Germanilor din România.

Această formațiune se regăsește și în lista partidelor politice, alianțelor politice, organizațiilor cetățenilor români aparținând minorităților naționale și a candidaților independenți pentru care a fost depus acest raport, publicată de Autoritatea Electorală Permanentă în Monitorul Oficial al României nr. 913/07.10.2020.

În ceea ce privește condițiile de fond instanța reține, din cuprinsul procesului-verbal centralizator întocmit de biroul electoral al circumscripției Sibiu, că, în favoarea intervenientei, a fost exprimat un număr de 20.425 de voturi din cele 47.448 de voturi valabil exprimate, în timp ce, în favoarea următorului competitor electoral, au fost exprimate doar 14.773 de voturi.

Cum, potrivit art. 101 alin. 2 din Legea nr. 115/2015, este declarat ales primar candidatul care a întrunit cel mai mare număr de voturi valabil exprimate iar în prezenta cauză nu a fost dovedită existența unei fraude electorale, se poate concluziona că în mod corect biroul electoral de circumscripție i-a atribuit intervenientei mandatul de Primar ales al Municipiului.

Pe de altă parte, instanța observă că legiuitorul a înțeles să condiționeze validarea mandatului și de îndeplinirea, de către competitorul electoral declarat ales, a condițiilor de

eligibilitate prevăzute de Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

Potrivit art. 4 din Legea nr. 115/2015, au dreptul de a fi aleși primari cetățenii cu drept de vot care au împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani, dacă nu le este interzisă asocierea în partide politice, potrivit art. 40 alin. (3) din Constituția României, republicată și care au domiciliul pe teritoriul unității administrativ-teritoriale în care urmează să fie alese.

Potrivit art. 6 din același act normativ, *"(1) Nu pot alege: a) debilizii sau alienații mintal, puși sub interdicție; b) persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă. (2) Nu pot fi aleși: a) cetățenii care fac parte din categoriile prevăzute la art. 40 alin. (3) din Constituția României, republicată; b) persoanele care fac parte din categoriile prevăzute la alin. (1), precum și persoanele cărora li s-a interzis, prin hotărâre judecătorească definitivă, exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice."*

Intervenienta din prezenta cauză îndeplinește toate aceste criterii, astfel cum rezultă din înscrisurile atașate cererii de intervenție (act de identitate, adeverință medicală), concluzie la care, de altfel, a ajuns și biroul electoral de circumscripție cu ocazia analizării documentelor de candidatură depuse în cursul procesului electoral.

Suplimentar, însă, instanța constată că, potrivit art. 52 alin. 8 din Legea nr. 115/2015, nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile legale pentru a fi alese. Aceste dispoziții trebuie aplicate prin raportare atât la cele ale art. 4 și ale art. 6 din actul normativ, cât la dispoziții cuprinse în alte acte normative incidente, legalitatea unei candidaturi urmând a fi examinată sub toate aspectele și ținând cont de orice interdicție, indiferent dacă aceasta este instituită prin Legea nr. 115/2015 sau prin alte legi.

Faptul că biroul electoral de circumscripție municipală a admis candidatura intervenientei fără a constata incidența vreunei interdicții în privința acesteia, nu împiedică instanța de judecată să realizeze propria-i analiză, cât timp hotărârea biroului electoral nu beneficiază de puterea lucrului judecat.

Astfel, potrivit art. 25 alin. 2 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, *"Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate."*

Prin Decizia nr. 418/2014, Curtea Constituțională a statuat că aceste dispoziții sunt constituționale în măsura în care sintagma "aceeași funcție" se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art. 1 din aceeași lege.

Drept urmare, persoanele care au ocupat o funcție eligibilă cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sunt decăzute din dreptul de a exercita orice funcție eligibilă pe o perioadă de trei ani. Chiar dacă nu este cuprinsă în legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale, această interdicție constituie un impediment în ocuparea unor astfel de funcții eligibile.

Problema pe care o ridică aceste dispoziții o reprezintă momentul de la care interdicția astfel instituită produce efecte iar din textul legal se identifică două situații posibile: cea în care persoana ocupa o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate, când interdicția operează de la data încetării mandatului și respectiv, cea în care persoana nu

mai ocupa o astfel de funcție sau demnitate la data constatării stării de incompatibilitate, situație în care interdicția operează fie de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, fie de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare stării de incompatibilitate.

În speță, prin Raportul de evaluare nr. 46810/G/II din data de 08.12.2015, Agenția Națională de Integritate a constatat că intervenienta a încălcat legislația privind regimul juridic al incompatibilităților întrucât, în perioada 27.09.2012–03.07.2014, a deținut simultan funcția de viceprimar al Municipiului și funcția de membru în Consiliul de administrație al Colegiului Național "Samuel von Brukenthal", precum și funcția de membru în Consiliul de administrație al Grădiniței de copii nr. 37.

Împotriva acestui raport contestatoarea a formulat contestație, ce a fost admisă prin Sentința civilă nr. 131/02.06.2016, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia în dosarul nr. 59/57/2016, raportul de evaluare fiind, astfel, anulat.

Cu toate acestea, prin Decizia nr. 2645/16.05.2019, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul formulat de Agenția Națională de Integritate și, casând sentința atacată, în rejudecare, a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată.

Cum, la data la care a fost emis raportul de evaluare (08.12.2015), intervenienta ACF se afla în exercitarea mandatului de viceprimar al Municipiului (2012-2016), rezultă că ne aflăm în prima situație reglementată de dispozițiile art. 25 alin. 2 din Legea nr. 176/2010, în care interdicția legală de a mai ocupa o funcție sau o demnitate publică pe o perioadă de 3 ani produce efecte de la data încetării mandatului.

Întrucât intervenienta s-a aflat în stare de incompatibilitate în cursul mandatului de viceprimar, încetat în anul 2016 prin ajungerea la termen, s-ar putea concluziona că termenul de 3 ani a început să curgă la încetarea respectivului mandat, împlinindu-se în anul 2019 și că, astfel, nu există vreun impediment în validarea mandatului pentru care intervenienta a fost aleasă la alegerile locale din data de 27 septembrie 2019.

Cu toate acestea instanța reține, raportat la dispozițiile art. 22 alin. 3 din Legea nr. 176/2010, că raportul de evaluare a stării de incompatibilitate nu produce efecte decât de la data rămânerii definitive, fie prin necontestarea la instanța de contencios administrativ, fie prin respingerea definitivă a contestației astfel formulată.

Interdicția de a mai ocupa orice altă funcție eligibilă prevăzută de Legea nr. 176/2010 pe o perioadă de 3 ani reprezintă o consecință directă a constatării stării de incompatibilitate și astfel, nu poate opera atâta timp cât raportul de evaluare nu a rămas definitiv.

În acest sens se rețin și considerentele pct. 41 din Decizia nr. 418/2014 a Curții Constituționale, potrivit căreia, pentru a integra prevederile art. 25 alin. 2 teza a doua în litera și spiritul Legii nr. 176/2010, astfel încât acestea să corespundă voinței reale avute de legiuitor la momentul adoptării lor, conținutul acestora trebuie interpretat în sensul că odată constatată definitiv existența unei stări de incompatibilitate, persoana în sarcina căreia această stare a fost stabilit decade din dreptul de a mai ocupa orice altă funcție eligibilă, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

Drept urmare, noțiunea de "mandat" la care se referă textul articolului 25 alin. 2 din Legea nr. 176/2010 trebuie înțeleasă diferit, după cum raportul de evaluare a rămas definitiv în cursul mandatului în care persoana s-a aflat în stare de incompatibilitate sau ulterior.

În măsura în care raportul a rămas definitiv în cursul mandatului de incompatibilitate, termenul de 3 ani curge de la data încetării aceluși mandat, în timp ce, dacă raportul a rămas definitiv ulterior încetării mandatului de incompatibilitate, dar în cursul exercitării unui alt mandat, termenul interdicției curge de la data încetării mandatului în care raportul a rămas definitiv și produce efecte.

Prezenta instanță nu poate accepta interpretarea potrivit căreia interdicția operează, fără nici o distincție, de la data încetării mandatului de incompatibilitate, întrucât normele juridice trebuie interpretate doar în sensul în care acestea pot produce efecte juridice.

Dispozițiile art. 25 alin. 2 din Legea nr. 176/2010 trebuie interpretate în sensul în care interdicția devine una efectivă, în caz contrar, finalitatea raportului de evaluare și a dispozițiilor legale nu poate fi atinsă iar interdicția astfel reglementată rămâne doar o ficțiune juridică.

A accepta o interpretare contrară ar însemna, în opinia acestei instanțe, a accepta posibilitatea ca o persoană să poată abuza de funcție în ultimele luni de mandat, sperând că motivele nu vor putea fi descoperite sau valorificate în timpul acelui mandat sau posibilitatea ca acea persoană să conteste raportul de evaluare a stării de incompatibilitate în speranța că soluționarea contestației se va întinde pe durata mai multor ani și că termenul de 3 ani va fi împlinit la data rămânării definitive a hotărârii judecătorești.

Nu poate fi acceptată ideea potrivit căreia o persoană poate abuza de funcție într-un mod în care nu ar putea fi niciodată pedepsită și nici cea potrivit căreia un mandat viciat nu poate avea nici o consecință în reînnoirea lui.

Se mai rețin și considerentele avute în vedere de completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, în pronunțarea Deciziei nr. 14/2019, pct. 28, din care transpare ideea că, potrivit angajamentelor asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene, sancțiunile prevăzute de lege în materia promovării integrității în sectorul public trebuie aplicate efectiv.

Revenind la circumstanțele cauzei, durata procesului vizând raportul întocmit de Agenția Națională de Integritate și deținerea în acest interval a unui alt mandat de primar ce a încetat prin ajungerea la termen (2016-2020), nu pot înlătura prevederile legale reținute ca relevante în cauză, în condițiile în care contestarea raportului a reprezentat opțiunea personală a intervenientei.

Instanța reține că, în apărare, intervenienta a invocat dispozițiile art. 91 alin. 1 ind. 1 din Legea nr. 161/2003, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 59/2019, potrivit căreia starea de incompatibilitate durează până la data încetării de drept a mandatului în care alesul local a exercitat o funcție sau o calitate incompatibilă cu aceasta sau până la data la care a încetat funcția sau calitatea care a determinat starea de incompatibilitate.

Contrar, însă, susținerilor intervenientei, instanța apreciază că aceste dispoziții nu sunt incidente în prezenta cauză, întrucât problema care se pune în discuție la acest moment nu o reprezintă existența și durata stării de incompatibilitate, ci momentul de la care operează consecințele acestei stări – aspect reglementat prin intermediul Legii nr. 176/2010.

Este adevărat că, în considerentele Deciziei nr. 570/CA/2019, prin care a fost anulat Ordinul Prefectului Județului nr. 262/03.07.2019 privind constatarea încetării de drept, înainte de expirarea duratei normale a mandatului Primarului Municipiului, Tribunalul a reținut că, la momentul emiterii ordinului, starea de incompatibilitate nu mai exista și aceasta nu mai putea afecta mandatul de primar 2016-2020 și că aceste considerente se impun cu puterea lucrului judecat, însă acest efect nu poate fi reținut și în prezenta cauză atâta timp cât problema analizată nu o reprezintă efectele stării de incompatibilitate asupra primului mandat de primar exercitat de intervenientă în perioada 2016-2020, ci asupra mandatului 2020-2024, pentru care intervenienta a fost aleasă, dar încă nevalidată.

Drept urmare, reținând că raportul de evaluare prin care Agenția Națională de Integritate a constatat starea de incompatibilitate a intervenientei a rămas definitiv în anul 2019, în cursul exercitării mandatului de Primar al Municipiului, pentru perioada 2016-2020, prezenta instanță concluzionează că termenul de 3 ani al interdicției instituite de art. 25 alin. 2 din Legea nr. 176/2010 a început să curgă de la data încetării acestui mandat și nu de la data încetării mandatului de viceprimar în care intervenienta s-a aflat în stare de incompatibilitate și totodată, că acest aspect constituie un impediment în validarea mandatului de Primar pentru care intervenienta a fost aleasă la alegerile desfășurate la data de 27 septembrie 2020.

În consecință, atât cererea de validare dedusă judecătii, cât și cererea de intervenție principală urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

Respinge cererea de validare a mandatului de Primar al Municipiului, formulată de BEC NR. 1.

Respinge cererea de intervenție formulată de intervenienta ACF.

Dispune comunicarea unui exemplar al prezentei hotărâri către Prefectul Județului și către Secretarul General al Municipiului, în vederea afișării la sediul unității administrativ-teritoriale, în termen de cel mult 24 de ore de la comunicare.

Cu drept de apel în termen de 2 de zile de la aducerea la cunoștință publică, cererea urmând a fi depusă la Judecătoria Sibiu.

Data în camera de consiliu azi, data de 16.10.2020.

Președinte,
AFZ

Grefier,
SM

Red.AFZ/19.10.2020
Ex.6/com.4 ex.

